

Sygn. akt IV KO 83/17

POSTANOWIENIE

Dnia 14 lutego 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dorota Rysińska

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 14 lutego 2018 r.

wniosku **W.N.**

o wznowienie postępowania, m.in. w sprawach o sygn. akt [...], Sądu Okręgowego w K.

na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

p o s t a n o w i e n i e

odmówić przyjęcia wniosku wobec jego oczywistej bezzasadności.

UZASADNIENIE

W skierowanym do Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego piśmie W.N., wymieniając szereg sygnatur akt spraw, opisał różne nieprawidłowości, jakich jego zdaniem miały dopuścić się organy sądowe i organy ścigania przy prowadzeniu toczących się z jego udziałem postępowań, zwłaszcza przez przekazywanie różnych spraw między poszczególnymi jednostkami organizacyjnymi, „zacieranie dowodów przekraczających przeciętne kryminalne zbrodnie”, niszczenie pism procesowych. Na tej podstawie wniósł o wszczęcie śledztw we wskazanych kierunkach, a nadto o podjęcie - wznowienie postępowania w sprawie III Ko .../98 Sądu Okręgowego w K. oraz o wznowienie z urzędu zakończonych postępowań w sprawach [...] tego samego Sądu, które to sprawy dotyczyły wniosków W. N. o zasądzenie odszkodowania i zadośćuczynienia za niewątpliwie niesłuszne tymczasowe aresztowanie. Roszczenia te z kolei, zostały zgłoszone w związku z prawomocnie zakończonymi postępowaniami w sprawach Sądu Rejonowego w K.: o sygn. akt II K .../99/P (po ponownym rozpoznaniu

sprawy - sygn. akt II K .../05/P) - w której z powodu przedawnienia umorzone postępowanie przeciwko W. N., oraz o sygn. akt II K .../02/P - w której został on skazany na karę roku pozbawienia wolności, przy czym w związku z pierwszą z wymienionych spraw wystąpił on ponadto z wnioskiem o odszkodowanie i zadośćuczynienie za zatrzymanie na obserwację sądowo - psychiatryczną. W omawianym piśmie W. N. zażądał również wznowienia z urzędu postępowania w wymienionych sprawach „głównych”, tj. o sygn. akt II K .../05/P (II K .../99/P) oraz o kolejnych wymienionych i niewymienionych sygnaturach, przy czym ponadto wskazał, „w kontekście sprawy I C .../10” na kwestię „przekształcenia” jej „w III Ko”.

W podsumowaniu wniósł o wyznaczenie sądu do rozpoznania wniosku o odszkodowanie za niesłuszne zatrzymanie, aresztowanie i skazanie w procesach oraz o przyznanie mu odszkodowania w kwocie 5 mln zł i zadośćuczynienia w kwocie 20 mln zł.

Analizując treść przytoczonego pisma, Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Za niezbędne na wstępie trzeba uznać przypomnienie, że wniosek o wznowienie postępowania jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, a wzruszenie w trybie wznowienia, także z urzędu (art. 542 § 1 k.p.k.), prawomocnie zakończonego postępowania może nastąpić wyłącznie na podstawie przesłanek ściśle określonych w ustawie (art. 540 - 540a k.p.k.; art. 542 § 3 w zw. z art. 439 § 1, k.p.k.). Zarazem należy zaznaczyć, że zgodnie z treścią przepisu art. 545 § 3 k.p.k., obowiązującego od dnia 1 lipca 2015 r., wniosek o wznowienie postępowania] podlega wstępnej kontroli formalnej pod kątem hipotetycznej możliwości uruchomienia tego trybu postępowania według wspomnianych, sformalizowanych podstaw. W unormowaniu art. 545 § 3 k.p.k. ustawodawca określił, że sąd odmawia przyjęcia wniosku nie pochodzącego od prokuratora, obrońcy lub pełnomocnika, bez wzywania do usunięcia jego braków formalnych, jeżeli z treści wniosku, w szczególności odwołującego się do okoliczności, które były już rozpoznawane w postępowaniu o wznowienie postępowania, wynika jego oczywista bezzasadność. Przykładowe wskazanie powodu uznania wniosku za oczywiście bezzasadny warunkuje również rozważenie samej treści wniosku o wznowienie. Taka ocena wniosku może wynikać z braku wskazania w nim

jakichkolwiek okoliczności oddających się ocenie z perspektywy podstaw wznowienia postępowania albo ze wskazania nieistniejących podstaw wznowienia albo też podania treści, która nie daje żadnych przesłanek do merytorycznego badania podstaw wznowienia, określonych przepisami prawa procesowego (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 5 września 2015 r., II KO 49/15; z dnia 24 maja 2016 r., V KO 39/16; z dnia z dnia 9 stycznia 2016 r., V KO 77/15; z dnia 26 czerwca 2017 r., III KO 45/17).

Taka właśnie sytuacja zaistniała w niniejszej sprawie. Adresowane przez W. N. do Ministra Sprawiedliwości-Prokuratora Generalnego żądanie wznowienia szeregu postępowań z urzędu nie wskazuje w żadnej mierze, aby wnioskujący sygnalizował zaistnienie któregośkolwiek z uchybień wymienionych w art. 39 § 1 k.p.k. Tylko takie zaś wady prawomocnie zakończonych postępowań podlegają badaniu z urzędu przez sąd w trybie określonym w art. 542 § 3 k.p.k., również na podstawie sygnalizacji strony procesu (art. 9 § 2 k.p.k.). Z treści analizowanego pisma wynika, że owo żądanie autor pisma traktuje jako sposób na ubieganie się o ponowne rozpoznanie wniosku o odszkodowanie i zadośćuczynienie a niewątpliwie niesłuszne tymczasowe aresztowanie lub zatrzymanie na obserwacji sądowo - psychiatrycznej, w opisanych na wstępie sprawach, czy też na wykazanie, że jego skazanie było niesłuszne. Takie jednak postulaty i stanowisko nie podlegają badaniu w procedurze wznowienia postępowania, i to zwłaszcza pod kątem bezwzględnych powodów odwoławczych, określonych w art. 439 § 1 k.p.k. Jedynie ą marginesie można dodać, że w sprawie Sądu Rejonowego w K. o sygn. akt II K/99/P, tryb ten był wykluczony również dlatego, że sprawie tej orzekał Sąd Najwyższy w trybie kasacji (art. 543 § 4 k.p.k.).

Zarazem treść przytoczonej na wstępie argumentacji świadczy, że nie poddaje się ona ocenie na płaszczyźnie którejśkolwiek z podstaw wznowienia postępowania na wniosek strony. Jedyna sugestia, jaka rysuje się na jej tle, sprowadza się do ewentualnego rozważenia podstawy określonej w art. 540 § 1 pkt. 1 k.p.k. Niemniej, niezbędnym tego warunkiem, zgodnie z art. 541 § 1 i 2 k.p.k., jest legitymowanie się przez wnioskodawcę wyrokiem skazującym lub innym orzeczeniem zapadłym w postępowaniu karnym, stwierdzającym niemożność wydania takiego wyroku - wskazujących, że w związku z zakończonym

prawomocnie postępowaniem dopuszczono się przestępstwa. Warunku tego, co zresztą wynika wprost z treści pisma, rozważany wniosek nie spełnia. Istotne zaś przy tym jest to, że z akt sprawy wynika (s. 12 v. uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w K., sygn. akt II Ko .../10), iż Prokuratura odmówiła wszczęcia postępowań przygotowawczych w sprawach przekroczenia uprawnień przez funkcjonariuszy publicznych w różnych postępowaniach (sprawy 4 Ds. .../96 i 2 Ds./98 Prokuratur Rejonowych).

Na koniec należy podkreślić, że w sprawach Sądu Najwyższego o sygn. akt IV KO 48/12, IV KO 49/12 i IV KO 50/12 odmówiono w dniu 12 grudnia 2012 r. przyjęcia - jako obarczonych brakami formalnymi (art. 530 § 2 w zw. z art. 545 § 1 k.p.k.) - wniosków W. N. o wznowienie postępowania w sprawach Sądu Okręgowego w K. o sygn. akt III Ko .../00, III Ko 143/99 oraz III Ko .../10, ponownie wymienionych w rozważanym wniosku. W aktualnym, opisanym na wstępie stanie prawnym, niejako powtórne uruchomienie procedury zmierzającej do uzupełnienia braków formalnych tego wniosku jest jednak bezcelowe, ponieważ z jego treści wynika jego oczywista bezzasadność.

Kierując się przedstawionym względami, Sąd Najwyższy postanowił, jak na wstępie.

kc